

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

Mustafa Kemal'in Hayatı:

Mustafa Kemal'in Ailesi:

- Mustafa Kemal, 1881 yılında Selanik'te dünyaya gelmiş, Zübeyde Hanım ve Ali Rıza Efendi'nin dördüncü çocuklarıdır.
- Babası Ali Rıza Efendi bir süre devlet memurluğu yaptıktan sonra görevinden istifa edip tuz ve kereste tüccarlığı ile uğraşmıştır.
- Annesi Zübeyde Hanım ev hanımıdır.
- Mustafa Kemal'in Fatma, Ömer, Ahmet, **Makbule** ve Naciye adlarında kardeşleri vardır.
- Mustafa Kemal'in doğduğu yıllar Osmanlı Devleti'nin en buhranları dönemleridir.

Mustafa Kemal'in Öğrenim Hayatı:

- **Mahalle Mektebi:** Annesi Mustafa Kemal'in hafız olmasını istediği için bu okula göndermiştir. Mahalle Mektebi klasik Osmanlı eğitimi veren bir okuldur.
- **Şemsi Efendi İlkokulu:** Babası Ali Rıza Efendi yenilikçi birisi olduğu için Mustafa Kemal'i modern olan bu okula yazdırmıştır. Babası vefat edince Mustafa Kemal eğitimi yarıda bırakıp ailesi ile birlikte dayısının çalıştığı Langaza'daki çiftliğe gitmiştir.
- **Selanik Mülkiye Rüştîyesi:** Mustafa Kemal halası Emine Hanım'ın çağrısı üzerine eğitimini devam ettirmek için bu okula başlamıştır.
- **Selanik Askeri Rüştîyesi:** Mustafa Kemal'in hayali büyük bir asker olmaktır. Bu hayalini gerçekleştirmek için sınavlara girmiş ve bu okulu kazanmıştır. Selanik, Batı'ya açık ve özgürlükçü fikirlerin yayıldığı bir yerdir.
- **Manastır Askeri İdadisi:** Askeri Rüştîye'yi bitiren Mustafa Kemal, Askeri İdadi sınavlarına girmiş, sınavı kazanmış ve bu okula başlamıştır. Yakın arkadaşı Ömer Naci ile bu okulda tanışmış, edebiyata ilgi duymuş, Namık Kemal ve Tevfik Bey'in etkisi ile Tarih ve Türk tarihine ilgi duymuştur.
- **İstanbul Harp Okulu:** Mustafa Kemal'in vatan ve millet fikirlerinin olgunlaşmasını ve Batı'ya dönük çağdaşlaşma düşüncelerinin gelişmesini

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

sağlayan okuldur. Milli Mücadele'nin önde gelen komutanları Ali Fuat Cebesoy, Kazım Karabekir, Ali Fethi Okyar, Refet Bele, Cafer Tayyar ve Mustafa Kemal aynı dönemde Harp okulunda bulunmuşlardır.

- **İstanbul Harp Akademisi:** Harp okulunu başarıyla bitiren Mustafa Kemal aynı yıl **Teğmen** rütbesiyle Harp Akademisi'ne başlamıştır. Mustafa Kemal 11 Ocak 1905'te akademiden beşinci sırada mezun olmuş ve **Kurmay Yüzbaşı** rütbesi ile askerlik hayatına başlamıştır.

Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı:

- **1905:** İlk görev yeri **Şam'a** atanmıştır. Burada siyasi faaliyetlerini sürdürmek için **Vatan Ve Hürriyet Cemiyeti'**ni kurmuştur. Rütbesi **Kurmay Yüzbaşı'dır**.
- **1906:** Makedonya'daki **3.Ordu'ya** atanmıştır.
- **1909:** **Hareket Ordusu'nun Kurmay** başkanlığını yapmıştır.
- **1910:** Fransa'daki **Picardi Askeri Manevralarına** katılmıştır.
- **1911:** **Trablusgarp Savaşı'na** katılmış. Rütbesi **Binbaşısıdır**.
- **1913:** **Sofya Ateşemiliterlik** görevini yapmış. Rütbesi **Yarbaydır**.
- **1915:** **Çanakkale Savaşı'nın** önemli rol oynamıştır. Rütbesi **Albay, Tuğgeneral**dir.
- **1916:** **Kafkas Cephesi'nde** görev almıştır.
- **1917:** Veliht Vahdeddin ile Almanya'ya gitmiştir. **Suriye Cephesi'nde** görev almıştır.
- **1912-1922:** **Kurtuluş Savaşı'nı** yönetmiştir. **Sakarya Savaşı'nda** rütbesi **Mareşalliğe** yükseltilmiştir.

Mustafa Kemal'in Hayatında İz Bırakan Şehirler:

- **Selanik:** Günümüzde Yunanistan'ın sınırları içerisinde yer almaktadır. Mustafa Kemal'in doğup büyüdüğü şehirdir. Yunanistan'ın siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel yönden en gelişmiş şehridir. Demiryolu ulaşım ağının olması ve liman kenti olmasından dolayı Selanik, ticaret merkezi haline gelmiştir. Çok uluslu bir yapıya sahiptir, nüfusun çoğunluğu Türklerden oluşur, çeşitli milletler Selanik'te birlikte

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

yaşamıştır. Selanik'in bu özelliklerden dolayı Mustafa Kemal, yeni ve farklı fikirlere saygılı bir ortamda yetişmiştir.

- **Manastır:** Önemli bir ordu, yönetim ve ticaret merkezidir. Mustafa Kemal idadide eğitim gördüğü dönemde bölgedeki hareketliliği yakından takip etmiş ve arkadaşları ile ülke meseleleri hakkında tartışmalar yapmıştır.
- **İstanbul:** Osmanlı Devleti'nin başkentidir. Siyasi, sosyal ve ekonomik açıdan büyük bir öneme sahiptir.
- **Şam:** Mustafa Kemal'in ilk görev yeridir. Mustafa Kemal burada askeri görevlerinin yanında siyasi faaliyetlerde de bulunmuş, **Vatan Ve Hürriyet Cemiyeti**'ni kurmuştur.
- **Sofya:** Mustafa Kemal, Balkan Savaşları'ndan sonra **Sofya ateşemiliteri** olarak atanmıştır. Bu görev Mustafa Kemal'in **1.Dünya Savaşı öncesi son görevidir**.

Mustafa Kemal'in Fikir Hayatını Etkileyen Yazarlar, Düşünürler Ve Fikir Akımları:

Mustafa Kemal'in Fikir Hayatını Etkileyen Yazarlar, Düşünürler Ve Fikir Akımları
Ziya Gökalp - Milliyetçilik
Namık Kemal - Vatanseverlik
Mehmet Emin Yurdakul - Milliyetçilik
Tevfik Fikret - İnkılapçılık
Montesquie - Cumhuriyetçilik
Voltaire - Bilimsellik
J.J. Rousseau - Yurttaşlık Bilinci

Mustafa Kemal'in Eserleri:

Askeri Eserleri:

- Takımın Muharebe Talimi,
- Cumalı Ordugahı,

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

- Taktik Tatbikat Gezisi,
- Bölüğün Muharebe Eğitimi ve
- Zabit Ve Kumandan İle Hasbihal.

Siyasi Eserleri:

- Nutuk ve
- Vatandaş İçin Medeni Bilgiler.

Bilimsel Eseri:

- Geometri Kitabı.

XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti:

XX. (20.) Yüzyıl Osmanlı Padişahları:

- 2.Abdülhamid Han Hazretleri 1876-1909 (33 Yıl),
- 5.Mehmet Reşad Han Hazretleri 1909-1918 (9 Yıl) ve
- 6.Mehmed Vahdeddin Han Hazretleri 1918-1922 (4 Yıl).

Osmanlı Devleti'nin Genel Durumu:

- Osmanlı Devleti'nin genelinde basın-yayın hayatı canlanmıştır.
- Türk kadını kamu ve iş hayatına dahil edilmiştir.
- Balkanlarda kaybedilen topraklardan Anadolu'ya göç hareketleri hızlanmıştır.

Not 1: Balkan göçleri sonucunda Anadolu'da; Ekonomik ve sosyal sorunlar ortaya çıkmıştır. Türk nüfusu artmış, Türkçülük (Turancılık) önem kazanmıştır. Şehirlerin sayısı artmış, şehirlerde alt yapı, su, tramvay, hava gazı hizmetlerinin sağlanması çalışmaları önem kazanmıştır.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

Osmanlı Devleti'nin Yıkılmasını Önlemek Amacıyla Ortaya Atılan Fikir Akımları:

- **Osmanlıcılık:** Devlet içinde yaşayan tüm milletleri, hiçbir ayırım yapmaksızın, Osmanlı toplumu halinde birleştirmeyi hedefliyordu.
- **İslamcılık (Panislamizm):** Müslüman toplulukların devletten ayrılmasını önlemeyi ve bütün Müslümanları halifenin yani padişahın çevresinde toplamayı amaçlıyordu. Bu fikri ortaya atan kişi Osmanlı padişahı Sultan 2.Abdülhamid Han Hazretleri'dir.
- **Türkçülük (Turancılık/Pantürkizm):** Türk milletine millet olma bilincini vermeyi ve bu sayede, milletin geleceğine sahip çıkmasını sağlamayı amaçlıyordu.
- **Batıcılık:** Osmanlı Devleti'nin güçlenmesi için Batı'nın örnek alınması gerektiğini savunan fikir akımıydı.

1908 2.Meşrutiyet'in İlanı:

- İttihat Ve Terakki Cemiyeti'nin baskısı ile Sultan 2.Abdülhamid Han Hazretleri ilan edilmiştir.
- Meşrutiyetin ikinci kez ilanı sırasında Osmanlı Devleti'nde toprak kayıpları yaşanmıştır.
- Meşruti rejime karşı **31 Mart İsyanı** çıkmıştır.
- 31 Mart İsyanını Selanik'ten gelen **Hareket Ordusu** bastırmıştır.
- Kanun-i Esasi'de meclisin yetkisini arttıran değişiklikler yapılmıştır.
- Sultan 2.Abdülhamid Han Hazretleri tahttan indirilmiştir.

1911 Trablusgarp Savaşı (Osmanlı Devleti-İtalya):

1911 Trablusgarp Savaşı'nın Sebepleri:

- İtalya'nın 1870'te siyasi birliğini tamamlaması ve sömürgecilik yarışına katılması.
- İtalya'nın Habeşistan başarısızlığı.
- İtalya'nın jeopolitik konum olarak Trablusgarp'a yakın olması.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

- İtalya'nın, Rusya'yı (Racconige Antlaşması ile), İngiltere'yi ve Fransa'yı işgale ikna etmesi.

1911 Trablusgarp Savaşı'nın Başlaması Ve Gelişimi:

- İtalya Trablusgarp'taki Hristiyan halkın haklarını bahane ederek Osmanlı Devleti'ne ultimaton vermiş ve Trablusgarp'ı işgal etmeye başlamıştır.
- Osmanlı, karadan (Mısır'ın İngiltere'nin hakimiyetinde olması) ve denizden (Osmanlı donanmasının kullanılamaz hale gelmesi) Trablusgarp'a yardım gönderememiştir.
- Osmanlı Devleti'nde gönüllü subaylar (Enver Paşa (Kuyumcu Hamdi takma adıyla), Mustafa Kemal (Mustafa Şerif Bey adıyla) ve Fethi Bey) Trablusgarp'a gitmiş, buradaki halkı örgütlemişlerdir.
- Trablusgarp'ta güçlü bir direnişle karşılaşan İtalya, özellikle Mustafa Kemal'in **Derne** ve **Tobruk** cephelerindeki başarıları nedeniyle 12 Ada'yı işgal etmiş ve Çanakkale'yi abluka altına almıştır.
- Balkan devletleri bu dönemde Osmanlı'ya savaş ilan edince Osmanlı Devleti İtalya ile savaşmayı bırakmış ve **Uşi (Ouchy) Antlaşması'nı** imzalamıştır.

1912 Uşi (Ouchy) Antlaşması:

- Trablusgarp ve Bingazi İtalya'ya verilecek. **Yorum: Osmanlı Devleti Kuzey Afrika'daki son toprak parçasını kaybetmiştir.**
- Trablusgarp ve Bingazi dini ve kültürel olarak Osmanlı Devleti'ne bağlı kalacaktır. **Yorum: Osmanlı Devleti hilafetin siyasi gücünden yararlanmıştır.**
- **12 Ada** geçici olarak İtalya'ya bırakılacak.
- İtalya kapitülasyonların kaldırılması hususunda Osmanlı Devleti'ne yardımcı olacak.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

Not 2: 1911 Trablusgarp Savaşı'nda, ilk kez uçak keşif amaçlı kullanılmıştır.

Not 3: Mustafa Kemal; Derne ve Tobruk cephelerinde sömürgeci devletlere karşı ilk mücadelesini vermiş ve ilk askeri başarısını kazanmıştır.

Balkan Savaşları (1912-1913):

1.Balkan Savaşı:

Taraflar:

Balkan Devletleri	Anadolu Devletleri
Bulgaristan	Osmanlı Devleti
Yunanistan	-
Sırbistan	-
Karadağ	-

1.Balkan Savaşı'nın Sebepleri:

- Balkan devletlerinin Osmanlı'ya doğru topraklarını genişletmek istemeleri.
- Avrupalı devletlerin, Balkan devletlerini kışkırtmaları.
- Rusya'nın Panslavizm (slav birliği) politikası.
- 1911 Trablusgarp Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin güçsüzlüğünün anlaşılması.

1.Balkan Savaşı'nın Başlaması Ve Gelişimi:

- Karadağ'ın Osmanlı Devleti'ne saldırısı ile başlayan savaşlar diğer Balkan devletlerinin katılımı sonucu Osmanlı'nın yenilgisiyle sonuçlanmıştır.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

1.Balkan Savaşı'nda Osmanlı Devleti Neden Yenildi:

- Savaştan önce Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki ordusunu terhis etmesi.
- Osmanlı istihbaratının yetersiz olması.
- Osmanlı ordusunun siyasete karışması.

Not 4: Osmanlı ordusunun siyasete karışması sonucu alaylı-mektepli, ittihatçı-itilafçı kavgası yaşanmıştır.

1.Balkan Savaşı Sonucunda Hangi Antlaşma İmzalandı:

- Felemenk İmparatorluğu (Hollanda) ve İngiltere'nin arabuluculuk yapması ile Balkan devletleri ve Osmanlı Devleti arasında **30 Mayıs 1913'te Londra Antlaşması** imzalanmıştır.

1913 Londra Antlaşması:

- Balkan devletleri (Bulgaristan, Yunanistan ve Sırbistan) ile Osmanlı Devleti arasında imza edilmiştir.

1913 Londra Antlaşması'nın Önemli Maddeleri:

- Kavala, Dedeağaç ve tüm Trakya Bulgaristan'a verilecek.
- Girit, Selanik ve Güney Makedonya Yunanistan'a verilecek.
- Orta ve Kuzey Makedonya Sırbistan'a verilecek.
- Ege Adaları ve Arnavutluk'un geleceği Avrupalı devletlerin kararına bırakılacak.
- Osmanlı Devleti'nin Bulgaristan ile olan sınırı **Midye-Enez Hattı** olarak belirlenecektir.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

1913 Londra Antlaşması'nın Önemli Yorumları:

- Osmanlı'dan en fazla toprak parçasını **Bulgaristan** almıştır. Diğer balkan devletleri bu durumdan rahatsız olmuştur.
- Rusya, Bulgaristan üzerinden **sıcak denizlere inme imkanı elde etmiştir.**
- Osmanlı Devleti'nin iç işlerine **müdahale edilmiştir.**
- Osmanlı Devleti **tüm Balkan topraklarını kaybetmiştir.**

1.Balkan Savaşı'ndan Sonra Osmanlı Devleti'nde Yaşanan Gelişmeler:

Bab-ı Ali Baskını:

- İttihat Ve Terakki Partisi 1.Balkan Savaşı'ndan sorumlu tuttukları Kamil Paşa Hükümeti'ne darbe yapmışlardır.
- İttihat Ve Terakki Partisi Osmanlı yönetimine tamamen hakim olmuştur.

Arnavutluk'un Bağımsız Olması:

- Arnavutluk Osmanlı Devleti'nden ayrılma kararını vererek bağımsızlığını ilan etmiştir.

Not 5: Osmanlı Devleti'nden ayrılan son Balkan milleti **Arnavutlardır.**

Arnavutluk'un bağımsız olması, Osmanlıcılık ve İslamcılık

(Ümmetçilik/Panislamizm) fikir akımları etkisini kaybettiğini göstergesidir.

2.Balkan Savaşı:

- Yunanistan, Sırbistan ve Romanya'nın Bulgaristan'a savaş ilan etmesiyle **2.Balkan Savaşı** başlamıştır.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

2.Balkan Savaşı'nın Sebepleri:

- 1913 Londra Antlaşması'nda Bulgaristan'ın diğer Balkan devletlerinden daha çok toprak alması.
- Rusya'nın Bulgaristan üzerinden sıcak denizlere inmesinin İngiltere ve Fransa'yı rahatsız etmesi.

2.Balkan Savaşı'nın Başlaması Ve Gelişimi:

- Bulgaristan'ın saldırısı ile savaş başlamıştır.
- Balkan devletlerinin kurduğu ittifak Bulgaristan'ı yenilgiye uğratmıştır.

2.Balkan Savaşı'nın Sonuçları:

- Bulgaristan'ın toprakları **1913 Bükreş Antlaşması** ile diğer balkan devletleri arasında paylaşılmıştır.
- Osmanlı Devleti, Bulgaristan'ın içinde bulunduğu durumdan faydalanarak Midye-Enez hattının ilerisini (Edirne, Kırklareli ve Dimetoka) geri almıştır.

1913 Bükreş Antlaşması'nın Önemli Maddeleri:

- Dobruca'nın tamamı Romanya'ya verildi.
- Osmanlı Devleti, savaştan yararlanarak, 1.Balkan Savaşı'nda kaybettiği Kırklareli, Edirne ve Dimetoka'yı (1915'te Dimetoka başka bir antlaşma ile tekrar Bulgaristan'a bırakılacak) geri aldı.
- Makedonya, Sırbistan ile Yunanistan arasında bölündü.
- Akova'nın tamamı Karadağ'a bırakıldı.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

2.Balkan Savaşı Sonrasında Osmanlı Devleti'nin Balkan Devletleri İle İmzaladığı Antlaşmalar Ve Önemli Maddeleri:

29 Eylül 1913 İstanbul Antlaşması:

- Osmanlı Devleti ile Bulgaristan arasında imza edilmiştir.
- Midye-Enez Hattı'nın ilerisi (Kırklareli, Edirne ve Dimetoka) Osmanlı Devleti'ne bırakılacak.
- Dedeağaç Bulgaristan'a bırakılacak.
- Bulgaristan'da bulunan Osmanlı tebaasının mal ve can güvenliği Bulgaristan'ın garantisinde olacak.

13 Mart 1914 İstanbul Antlaşması:

- Osmanlı Devleti ile Sırbistan arasında imza edilmiştir.
- Ortak sınır olmadığı için toprak sorunu yaşanmamıştır.
- Sırbistan'da bulunan Osmanlı tebaasının mal ve can güvenliği Sırbistan'ın garantisinde olacak.

14 Kasım 1913 Atina Antlaşması:

- Osmanlı Devleti ile Yunanistan arasında imza edilmiştir.
- Girit Adası tamamen Yunanistan'a bırakılacak.
- Ege Adaları'nın geleceği Avrupalı devletlerin kararına bırakılacak.

Not 6: Ege Adaları meselesinin çözümü için Avrupalı devletler, 16 Aralık 1913 tarihinde tebliğ ettikleri bir kararla İmroz, Bozcaada ve Meis adalarını Osmanlı Devleti'ne bırakarak diğer bütün adaları, buraları işgal altında tutan Yunanistan'a vermiştir.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

1.Dünya Savaşı Sürecinde Osmanlı Devleti:

1.Dünya Savaşı:

- Savaşın etkileri dünya genelinde hissedildiği için Dünya Savaşı olarak tarihe geçmiştir.

1.Dünya Savaşı'nın Genel Sebepleri:

- Fransız İhtilali ile yayılan milliyetçilik akımı.
- Sanayi Devrimi ile yayılan sömürgecilik yarışı.
- Silahlanma yarışı.
- Devletlerarası bloklaşmalar.

1.Dünya Savaşı'nın Özel Sebepleri:

- İngiltere ve Almanya rekabeti.
- Almanya ve İtalya'nın siyasi birliklerini geç tamamlayıp sömürgecilik rekabetine girmeleri.
- Almanya'nın siyasi birliğini kurarken Fransa'dan kömür yatakları ile zengin olan Alsas Loren'i alması.
- Rusya (Panslavizm politikası) ve Almanya'nın (Pangermenizm politikası) Balkanlarda nüfuz mücadelesi.
- Japonya'nın Uzak Doğu'da sömürgeler elde etmek istemesi.
- Balkan devletleri arasındaki mücadeleler.
- Osmanlı Devleti'nin kaybettiği toprakları geri almak istemesi.

Blokların Kurulması:

- Almanya'nın liderliğinde Avusturya-Macaristan ve İtalya bir araya gelerek 1882 yılında Üçlü İttifak (Bağlaşma) Devletleri'ni oluşturmuştur.
- İngiltere İttifak (Bağlaşma) Grubu'na karşılık Fransa ve Rusya ile bir araya gelerek 1907'de Üçlü İtilaf (Anlaşma) Devletleri'ni oluşturmuştur.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

	İtilaf (Anlaşma) Devletleri	İttifak (Bağlaşma) Devletleri
Savaş Başlamadan Önce	İngiltere, Fransa ve Rusya	Almanya, İtalya ve Avusturya-Macaristan İmparatorluğu
Savaş Başladıktan Sonra	İngiltere, Fransa, Rusya Sırbistan, İtalya , Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Romanya, Japonya ve Yunanistan ...	Almanya, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu, Osmanlı Devleti ve Bulgaristan

1.Dünya Savaşı'nın Başlaması:

- 28 Haziran 1914'te **Avusturya-Macaristan Veliahdı Franz Ferdinand** ve eşinin Saray-Bosna gezisinde bir Sırp milliyetçisi (Gavrilo Princip) tarafından suikastla öldürülmesi.
- Yaşanan suikast olayı sonucu İttifak (bağlaşma) ve İtilaf (Anlaşma) Devletleri savaşa sürüklenmiştir.

1.Dünya Savaşı Öncesi Osmanlı Devleti'nin İlk Tutumu:

- Tarafsızlığını ilan etmiştir.
- Genel seferberlik ilan etmiştir.
- Kapitülasyonları tek taraflı kaldırmıştır.
- Boğazları kapatmıştır.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

Not 7: Kapitülasyonların kaldırılmasına Osmanlı Devleti'nin müttefiki Almanya dahil olmak üzere birçok devlet çıkarları zedelendiği için karşı çıkmıştır.

Osmanlı Devleti'nin 1.Dünya Savaşı'na Girmek İstemesinin Sebepleri:

- Tarafsız kalamayacağını anlaması. (Boğazlardan dolayı)
- Siyasi yalnızlıktan kurtulmak istemesi.
- Kaybettiği toprakları geri almak istemesi.

Osmanlı Devleti'nin 1.Dünya Savaşı'nda Almanya'nın Yanında Yer Almasının Sebepleri:

- İngiltere, Fransa ve Rusya'nın Osmanlı Devleti'nin topraklarında çıkarlarının olması.
- İtilaf (Anlaşma) Devletleri'nin Osmanlı Devleti'nin ittifak teklifini kabul etmemesi ve tarafsız kalmasını istemeleri.
- İttihat Ve Terakki Cemiyeti yöneticilerinin Almanya'ya karşı sempati duyması. (Özellikle Enver Paşa)
- Almanya'nın savaşı kazanacağına inanılması.
- Osmanlı Devleti ile Almanya arasında gizli bir ittifak antlaşmasının imzalanması.

Almanya'nın 1.Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'ni Yanında İstemesinin Sebepleri:

- Osmanlı Devleti'nin jeopolitik konumundan (İngilizlerin sömürgeleri ile bağlantısını kesmek) yararlanmak.
- Halifeliğin Müslümanlar üzerindeki nüfuzundan faydalanmak. (Başarısız oldu)
- Osmanlı Devleti'nin ham madde ve insan gücünü kullanmak.
- Yeni cepheler açarak savaşı geniş alana yaymak. (Böylece Almanya'nın savaş yükü hafifleyecek)

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

Osmanlı Devleti'nin Fiili Olarak 1.Dünya Savaşı'na Girmesine Neden Olan Olaylar:

- Akdeniz'de bulunan **Goeben** ve **Breslav** isimli iki Alman gemisinin İngiliz donanmasından kaçarak Osmanlı Devleti'ne sığınması.
- Osmanlı Devleti'nin iki Alman gemisini satın aldığını açıklaması, bu gemilere **Yavuz** ve **Midilli** ismini vermesi.
- Yavuz ve Midilli ismini alan iki Alman gemisinin Osmanlı sancağı ile gidip Rus limanlarını bombalaması sonucu Rusya, Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etmiş ve Osmanlı Devleti fiili olarak İttifak (Bağlaşma) Grubu'nda savaşa girmiştir.

Osmanlı Devleti'nin 1.Dünya Savaşı'nda Mücadele Ettiği Cepheler:

Cepheler		
Taarruz Cephesi	Savunma Cepheleri	Yardım Cepheleri
Kafkas Cephesi	Irak Cephesi	Galiçya Cephesi
Kanal Cephesi	Suriye-Filistin Cephesi	Romanya Cephesi
-	Hicaz-Yemen Cephesi	Makedonya Cephesi
-	Çanakkale Cephesi	-

A) Taarruz Cepheleri:

1) Kafkas Cephesi (1Kasım 1914 - 3 Mart 1918):

- Bu cephede Osmanlı Devleti ile Rusya savaşmıştır.

Kafkas Cephesinin Açılış Sebepleri:

- Osmanlı Devleti 1878 Berlin Antlaşması ile kaybettiği Kars, Ardahan ve Batum'u geri almak istemesi.
- Osmanlı Devleti'nin Türkçülük (Pantürkizm/Turancılık) ideali ile Kafkasya üzerinden Orta Asya Türkleri ile birleşmek.
- Almanya'nın Bakü petrollerini ele geçirmek istemesi.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

Kafkas Cephesinde Yaşanan Gelişmeler:

- Enver Paşa, 22 Aralık 1914'te Sarıkamış Harekatı'nı başlatmıştır.
- Doksan bin Osmanlı askeri Allahuekber Dağları'nı aşmaya çalışırken donarak şehit olmuştur. Osmanlı ordusunun yaşadığı bu felaketten sonra Ruslar Ermenilerin de desteği ile Van, Muş, Bitlis, Erzincan ve Trabzon'u almıştır.
- 1916'da Kafkas Cephesi'ne atanan Mustafa Kemal Ruslara karşı başarılı mücadeleler verip **Muş** ve **Bitlis**'i geri almıştır.
- 1917'de Rusya'da **Bolşevik İhtilali** çıkmıştır, Çarlık rejimi yıkılmış, yerine kurulan **Sovyet Rusya** savaşa devam etmemiştir. Osmanlı Devleti ile Sovyet Rusya arasında **Erzincan Ateşkes Antlaşması** imza edilmiştir.
- Sovyet Rusya İttifak (Bağlaşma) Devletleri ile **3 Mart 1918'de Brest Litowsk Antlaşması**'ni imza etmiş ve savaştan çekilmiştir. Bu antlaşma ile Sovyet Rusya **Kars**, **Ardahan** ve **Batum**'u Osmanlı Devleti'ne geri vermiştir.

Kafkas İslam Ordusu:

- Brest Litowsk Antlaşması ile Sovyet Rusya 1.Dünya Savaşı'ndan çekildikten sonra Kafkaslarda ve Doğu Anadolu'da devlet kurmak isteyen Ermeniler ve Gürcü çeteleri, Müslüman ve Türklere karşı katliamlara başlamıştır.
- Azeri Türkleri Osmanlı Devleti'nden yardım istemiş, İstanbul Hükümeti Nuri Killigil Paşa'nın komutanlığında Kafkas İslam Ordusu'nu kurmuştur.
- Kafkas İslam Ordusu, Ermeni ve Gürcü çetelerine karşı başarılı mücadeleler vermiş, Nuri Killigil Paşa, Halit Kut Paşa, Mürsel Paşa ve diğer komutanlar 15 Eylül 1918'de Bakü'ye girmiştir.

Not 8: Osmanlı Devleti, Kafkas Cephesi'nde Ruslarla savaşırken Ermeniler çeteler kurup devlete karşı ayaklanmalar çıkarmıştır. Osmanlı Devleti, sivilleri korumak için 1915 yılında **Sevk Ve İskan Kanunu (Tehcir (Zorunlu**

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

Göç) Kanunu) ile suça karışmış Ermenileri zorunlu göçe (Tehcir) tabii tutmuştur.

2) Kanal Cephesi (1915-1916):

- Bu cephede Osmanlı Devleti ile İngiltere savaşmıştır.

Kanal Cephesi'nin Açılmasının Sebepleri:

- İngilizlerin sömürge yollarını kesmek için Almanya'nın ve Osmanlı'nın Süveyş Kanalı'nın kontrolünü ele geçirmek istemesi.
- Osmanlı Devleti'nin Mısır'ı geri almak istemesi.

Kanal Cephesi'nde Yaşanan Gelişmeler:

- Bahriye Nazırı Cemal Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu taarruza geçmiş, Sina Çölü'nü aşan Osmanlı kuvvetleri Süveyş Kanalı'na saldırmış, İngilizler karşısında başarısız olan Osmanlı ordusu geri çekilmiştir.
- 1917'de saldırıya geçen İngiltere Sina Yarımadası'nı alarak Suriye'ye kadar ilerlemiştir.

B) Savunma Cepheleri:

1) Çanakkale Cephesi (19 Şubat 1915 - 10 Ocak 1916):

- Bu cephede İtilaf (Anlaşma) Devletleri ile Osmanlı Devleti savaşmıştır.

Çanakkale Cephesi'nin Açılmasının Sebepleri:

- İtilaf (Anlaşma) Devletleri'nin Boğazları alıp Osmanlı Devleti'ni savaş dışı bırakmak istemeleri.
- İtilaf (Anlaşma) Devletleri'nin Rusya'ya yardım etmek istemeleri.
- İtilaf (Anlaşma) Devletleri'nin Tarafsız Balkan devletlerini kendi yanlarında savaşa çekmek istemeleri.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

Çanakkale Cephesi'nde Yaşanan Gelişmeler:

- İtilaf (Anlaşma) Devletleri donanması 19 Şubat 1915'te saldırıya başlamıştır. 18 Mart 1915'te **Nusret Mayın Gemisi**'nin denize döşediği mayınlar, **Seyit Onbaşı**'nın kahramanlığı ve mevkii komutanı **Tuğgeneral Cevat Çobanlı**'nın başarılı idaresi ile İtilaf (Anlaşma) Devletleri donanması ağır bir yenilgi alarak geri çekilmiştir.
- İtilaf (Anlaşma) Devletleri deniz yolu ile Çanakkale Boğazı'nı geçemeyeceklerini anlayınca **Gelibolu Yarımadası**'na asker çıkarmışlardır.
- Genelde Anzaklardan (Avusturalya ve Yeni Zelanda kolordusu) oluşan İtilaf (Anlaşma) Devletleri ordusu, **19. Tümen komutanı Yarbay Mustafa Kemal** ve emrindeki Türk ordusu; Anafartalar, Conkbayırı, Arıburnu ve Kireçtepe'de kahramanca mücadele ederek düşmana geçit vermemiştir.
- Çanakkale'de kara savaşlarında da başarısız olan İtilaf (Anlaşma) Devletleri, Ocak 1916'da Gelibolu Yarımadası'nı boşaltmışlardır.

Çanakkale Cephesi'nde Sonuç Olarak;

- İtilaf (Anlaşma) Devletleri yenilmiş, 1.Dünya Savaşı'nın süresi uzamıştır.
- **Bulgaristan İttifak (Bağlaşma) Devletleri grubunda savaşa katılmıştır. (Osmanlı Devleti ile Almanya arasında kara bağlantısı sağlanmıştır)**
- Rusya'ya yardım götürülememiş, Rusya'da Bolşevik İhtilali çıkmış, Çarlık rejimi yıkılmış, Rusya 1.Dünya savaşından (Brest Litowsk Antlaşması ile) çekilmiştir.
- Sovyet (Bolşevik) Rusya, İtilaf (Anlaşma) Devletleri arasında imzalanan gizli antlaşmaları açıklamıştır.
- Mustafa Kemal **Anafartalar Kahramanı** olarak tanınmıştır. (Milli Mücadele'nin lideri olmasında etkili olmuştur)
- Osmanlı Devleti'nde savaş kayıplarının çoğu eğitim camiasından olmuştur.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

2) Hicaz-Yemen Cephesi (1916-1917):

- Bu cephede İngiltere ve İsyançı Araplar ile Osmanlı Devleti savaşmıştır.

Hicaz-Yemen Cephesinin Açılış Sebepleri:

- İngiltere'nin **Mac Mahon Antlaşması** ile **Mekke Emiri Şerif Hüseyin'e** bağımsızlık vaat etmesi sonucu bazı Arap kabilelerinin Osmanlı Devleti'ne isyan etmesi.
- Osmanlı Devleti'nin **Kutsal Toprakları** korumak istemesi.

Hicaz-Yemen Cephesi'nde Yaşanan Gelişmeler:

- Fahrettin Paşa komutasındaki Türk ordusu Medine Müdafaası ile İngilizlere karşı başarılı mücadeleler vermiştir.
- İngiliz ajanı **Lawrance** Arapları kışkırtmış, Araplar bağımsızlık için Osmanlı Devleti'ne karşı isyan etmiştir. Mondros Ateşkesi imza edildikten sonra Fahrettin Paşa Medine Müdafaasını uzun süre devam ettirmiştir. Osmanlı Devleti bu toprakları boşaltmak zorunda kalmıştır.

3) Irak Cephesi (22 Kasım 1914 - 11 Mart 1917):

- Bu cephede İngiltere ile Osmanlı Devleti savaşmıştır.

Irak Cephesi'nin Açılmasının Sebepleri:

- İngiltere'nin Hindistan'daki sömürgelerini korumak istemesi.
- İngiltere'nin Orta Doğu petrollerine hakim olmak istemesi.
- İngiltere'nin Kafkaslar üzerinden Rusya'ya yardım etmek istemesi.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

Irak Cephesi'nde Yaşanan Gelişmeler:

- İngilizler Bağdat'ın güneyindeki **Kut'ül Amere'ye** kadar ilerlemiştir.
- Türk ordusu **Selman-ı Pak Muharebesi**'nde İngilizleri yenmiştir.
- İngilizler **Kut'ül Amere'ye** sığınmış, 19 Nisan 1916'da İngiliz tümeni **General Townshend** ile birlikte esir alınmıştır.
- Irak'taki Osmanlı birlikleri İran'a kaydırılmış, İngilizler Irak'a daha büyük bir kuvvet yığarak Osmanlı Devleti'ni yenmiştir.
- İngilizler Irak Cephesi'nden Bağdat'a kadar olan toprakları ele geçirmiştir.

4) Suriye-Filistin Cephesi (1916-1917):

- Bu cephede İngiltere ile Osmanlı Devleti savaşmıştır.

Suriye-Filistin Cephesi'nin Açılış Sebepleri:

- İngilizlerin; Kanal Cephesi'ni aşip Suriye'ye doğru ilerlemesi, Filistin'de bağımsız bir İsrail Devleti'ni kurmak istemesi.

Suriye-Filistin Cephesi'nde Yaşanan Gelişmeler:

- Osmanlı Devleti **Gazze Savaşları**'nda İngilizlere karşı başarılı mücadeleler verse de, İngilizler Osmanlı ordusunu yenmiş, Kudüs'ü ve Filistin'i işgal etmiş, Suriye'yi ele geçirmiştir.
- **7. Ordu komutanlığına** atanan Mustafa Kemal İngilizleri **Halep'te** durdurmuş, ayrıca isyancı Arap güçlerini 26 Ekim 1918'de **Katma Savaşı**'nda yenmiş, Halep'in kuzeyindeki bölgeyi Türk sınırı olarak belirlemiştir.
- Mondros Ateşkes Antlaşması imza edildikten sonra **Suriye Yıldırım Orduları komutanlığına** atanan Mustafa Kemal İstanbul'a çağırılmıştır.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

C) Yardım Cepheleri:

- Galiçya Cephesi,
 - Makedonya Cephesi ve
 - Romanya Cephesi'dir.
-
- Osmanlı Devleti'nin müttefiklerine yardım etmek için savaştığı cephelerdir.

Osmanlı Devleti'ni Paylaşma Tasarıları (Gizli Antlaşmalar):

- İtilaf (Anlaşma) Devletleri; savaş sonunda aralarında çıkabilecek anlaşmazlıkları önlemek, tarafsız devletleri kendi yanlarında savaşa çekmek, müttefiklerinin savaşa devam etmelerini sağlamak istemeleri nedenlerinden dolayı imzalanmıştır.

1) Boğazlar (İstanbul) Antlaşması (10 Nisan 1915):

- İngiltere, Fransa ve Rusya arasında imza edilmiştir.
- Boğazlar ve çevresi Rusya'ya verilmiştir. İmzalanan ilk **gizli antlaşma**dır.

2) Londra Antlaşması (26 Nisan 1915):

- İngiltere, Fransa ve İtalya arasında imza edilmiştir.
- 12 Ada, Antalya ve çevresi İtalyanlara verilmiştir.
- İtalya taraf değiştirip İtilaf (Anlaşma) Grubu'na geçmiştir.

3) Sykes-Picot Antlaşması (26 Nisan 1916):

- İngiltere ile Fransa arasında imza edilmiştir.
- Orta Doğu petrol bölgeleri İngiltere ve Fransa arasında paylaşılmıştır.
- Filistin'de uluslararası bir yönetim kurulması kararı alınmıştır.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

4) Petrograd Protokolü (13 Ekim 1916):

- İngiltere, Rusya ve Fransa arasında imza edilmiştir.
- Rusya'nın Doğu Anadolu ve Doğu Karadeniz kıyılarında toprak isteği kabul edilmiştir.

5) Mac Mahon Antlaşması (1916):

- İngiltere ile Mekke Emiri Şerif Hüseyin arasında imza edilmiştir.
- Arapların Osmanlı Devleti'ne karşı isyan etmeleri karşılığında bağımsız bir Arap Devleti kurmaları kararı alınmıştır.

6) St. Jean De Maurienne Antlaşması (17 Nisan 1917):

- İngiltere, Fransa ve İtalya arasında imza edilmiştir.
- Antalya, Menteşe Sancağı, Konya ilinin bir kısmı, İzmir ve kuzeyinin İtalya'ya verilmesi kararı alınmıştır.

Tarafsız Devletlerin Savaşa Girmesi Ve Savaşın Sonuna Doğru Yaşanan Gelişmeler:

- Japonya, Uzak Doğu Alman sömürgelerini ele geçirip **1.Dünya Savaşı'ndan çekilen ilk devlet** olmuştur.
- İtalya, taraf değiştirip İtilaf (Anlaşma) Devletleri'nin yanında savaşa girmiştir.
- Bulgaristan, İttifak (Bağlaşma) Devletleri'nin yanında savaşa girmiştir.
- Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) İtilaf (Anlaşma) Devletleri'ne silah satması üzerine Alman denizaltıları Amerikan ticaret gemilerini batırmış, bunun üzerine Amerika Birleşik Devletleri (ABD) İtilaf (Anlaşma) Devletleri'nin yanında yer alıp Almanya'ya savaş ilan etmiştir. Savaş İtilaf (Anlaşma) Devletleri lehine sonuçlanmıştır.
- **1.Dünya Savaşı'na en son Yunanistan İtilaf (Anlaşma) Devletleri'nin yanında katılmıştır.**

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

Wilson İlkeleri (Yeni Bir Dünya Hayali) (8 Ocak 1918):

- Amerika Birleşik Devletleri (ABD) başkanı **Woodrow Wilson** savaşa devam ederken her iki tarafın çıkarlarını gözettiği iddiası ile dünya siyasetinde yer almak için **on dört maddelik bir bildiri** duyurmuştur.

Wilson İlkeleri'nin Önemli Maddeleri:

- Galip devletler yenik devletlerden **toprak** ve **savaş** tazminatı alamayacak. (İtilaf (Anlaşma) Devletleri toprak almak yerine **Manda Ve Himaye**, savaş tazminatı yerine **savaş onarımı** fikirlerini ortaya atmıştır. Yenik devletlerden ateşkes antlaşması imzalanmasını hızlandırmıştır)
- Barış antlaşmalarında** ve diplomaside **açıklık** olacak. (Gizli antlaşmaların imzalanmasına karşı çıkmıştır)
- Ekonomik sınırlandırmalar kaldırılacaktır.
- Ülkelerin silahsızlanmaları karşılıklı güvencelerle sağlanacaktır.
- Devletler arası barışı sağlamak için **Cemiyet-i Akvam (günümüz Birleşmiş Milletleri (BM))** kurulacaktır. (Milletler Cemiyeti'nin kurulması ilk kez **Wilson İlkeleri** ile gündeme gelmiştir)

Wilson İlkelerinin Osmanlı Devleti İle İlgili Maddeleri:

- Türklerin çoğunlukta** olduğu yerlerde Osmanlı egemenliği sağlanacak. (Milli Mücadele'nin hukuki gerekçesidir)
- Osmanlı Devleti içerisindeki yerlerde **azınlıklara** kendilerini yönetme hakkı tanınacak. (Osmanlı Devleti'nde Ermeni, Arap ve Rumlar bağımsızlık için isyan etmiştir.
- Boğazlar bütün milletlerin gemilerine açık olacak ve bu durum uluslararası kontrol altında olacak. (12.Madde)

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

İttifak (Bağlaşma) Devletleri İle İmzalanan Barış Antlaşmaları:

İttifak Devletleri İle İmzalanan Barış Antlaşmaları	
Bulgaristan	Selanik Ateşkes Antlaşması
Osmanlı Devleti	Mondros Ateşkes Antlaşması
Avusturya-Macaristan İmparatorluğu	Villa Gusti Ateşkes Antlaşması
Almanya	Rethondes Ateşkes Antlaşması

18 Ocak 1919 Paris Barış Konferansı:

Paris Barış Konferansı'nın Amaçları:

- İtilaf (Anlaşma) Devletleri'nin yenik devletlerin durumunu görüşmek istemeleri.
- İtilaf (Anlaşma) Devletleri'nin aralarındaki anlaşmazlıkları çözmek istemeleri.
- İtilaf (Anlaşma) Devletleri'nin Gizli Antlaşmaları uygulamak istemesi.
- İtilaf (Anlaşma) Devletleri'nin Barış Antlaşmalarının taslaklarını hazırlamak istemeleri.

Paris Barış Konferansı'nda Etkili Olan Devletler:

- Amerika Birleşik Devletleri. (ABD)
- İngiltere.
- Fransa.
- Japonya.
- İtalya.

Not 9: Osmanlı Devleti'nin paylaşımı Paris Barış Konferansı'nın en çok tartışılan konusu olmuştur.

Paris Barış Konferansı'nda Alınan Önemli Kararlar:

- Gizli Antlaşmalarla **İtalya**'ya verilen İzmir ve çevresi **Yunanistan'a** verilecek. (İtilaf (Anlaşma) Devletleri arasındaki ilk görüş

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

ayrılığıdır. İngiltere Akdeniz'de güçlü bir İtalya yerine yönlendirebileceği bir Yunanistan'ı tercih etmiştir)

- Milletler Cemiyeti'nin esasları belirlenmiştir.
- Doğu Anadolu'da bir **Ermeni Devleti** kurma kararı alınmıştır.
- Sömürgecilik yerine **manda ve himaye**, savaş tazminatı yerine **savaş onarımı** fikri kabul edilmiştir. (İngiltere ve Fransa, Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) tepkisini çekmemek için bu kararı almıştır.
- Arap Yarımadası, Filistin, Suriye topraklarının manda ve himaye sistemine göre yönetilmesi kararı alınmıştır.
- Yenik devletlerle imzalanacak barış antlaşmaları (**Osmanlı Devleti haricinde**) taslaklar hazırlanmıştır. (**Osmanlı Devleti'nin topraklarının paylaşımında anlaşmazlıkların yaşanması**)

1.Dünya Savaşı Sonunda İmza Edilen Barış Antlaşmaları:

1.Dünya Savaşı Sonunda İmza Edilen Barış Antlaşmaları	
Almanya	Versailles (Versay) Antlaşması (18 Haziran 1919)
Avusturya	Saint Germain (Sen Jermen) Antlaşması (10 Eylül 1919)
Macaristan	Trianon (Triyanon) Antlaşması (4 Haziran 1920)
Bulgaristan	Neuilly (Nöyyi) Antlaşması (27 Kasım 1919)
Osmanlı Devleti	Sevr Barış Antlaşması (10 Ağustos 1920)

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

1.Dünya Savaşı'nın Sonuçları:

1.Dünya Savaşı'nın Sonuçları	
İtilaf (Anlaşma) Devletleri savaşı kazanmıştır.	İngiltere savaştan en karlı devlet olarak çıkmıştır.
Almanya, Avusturya-Macaristan, Rusya ve Osmanlı Devleti dağılmıştır.	Sömürgecilik yerini Manda ve Himaye anlayışına bırakmıştır.
Sınırların çizilmesinde Milliyetçilik ilkesi göz ardı edilmiş, azınlık sorunları ortaya çıkmıştır.	Rusya'da Kominizm, Almanya'da Nazizm, İtalya'da Faşizm, gibi totaliter rejimler ortaya çıkmıştır.
Polonya, Macaristan, Litvanya, Ukrayna, Estonya, Türkiye, Yugoslavya ve Çekoslovakya gibi yeni devletler kurulmuştur.	Milyonlarca insan hayatını kaybetmiş, kimyasal silahlar, tank ve denizaltı gibi savaş araçları ilk kez kullanılmış, Sivil Savunma Teşkilatı kurulmuştur.

Mondros Ateşkes Antlaşması (30 Ekim 1918):

Mondros Ateşkes Antlaşması Limni Adası'nın Mondros Limanı'nda Agamemnon Zırhlısı'nda İmzalanmıştır.	
İtilaf (Anlaşma) Devletleri Adına;	Osmanlı Devleti Adına;
İngiliz Amirali Calthorpe	Bahriye Nazırı Rauf Orbay

- İttifak (Bağlaşma) Devletleri'nden savaştan ilk önce **Bulgaristan çekilmiş, Osmanlı-Almanya kara bağlantısı kesilmiştir.**
- Almanya 3 Ekim 1918'de yenilgiyi kabul edip ateşkes teklifinde bulunmuştur.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

- Osmanlı Devleti müttefikleri yenilgiyi kabul edip savaştan çekildiği için ateşkes teklifinde bulunmuştur.
- 6.Mehmed Vahdeddin Han Hazretleri Dönemi'nde **Ahmed İzzet Paşa Hükümeti tarafından Mondros Ateşkes Antlaşması imza edilmiştir.**

Mondros Ateşkes Antlaşması'nın Önemli Maddeleri:

- Boğazlar İtilaf (Anlaşma) Devletleri'ne açılacak, Karadeniz ve Çanakkale'deki **istihkamlar** İtilaf (Anlaşma) Devletleri tarafından işgal edilebilecek. (Başkent ve Anadolu'nun bağlantısını kesmek, İstanbul'u fiili olarak denetim altına almak, padişahı ve hükümeti iş görmez hale getirmek istenmiştir)
- Osmanlı Devleti askerlerini terhis, silahlarını teslim edecek. Güvenliği için belli bir sayıda asker bulundurabilecektir. (Ordu etkisiz kılınarak Osmanlı Devleti işgale hazır hale getirilmek istenmiştir)
- **Tüm** ulaşım ve haberleşme ağları İtilaf (Anlaşma) Devletleri'nin denetimine **bırakılacak**. (İşgalleri kolaylaştırmak ve Türk halkının işgallerden haberdar olup direnişe geçmesi engellenmek istenmiştir)
- Osmanlı Devleti'nin tersanelerine ve donanmasına el konulacak, Anadolu dışındaki **cephelerde** savaşmış olan Osmanlı birlikleri **İtilaf (Anlaşma) Devletleri'ne** teslim olacak. (Osmanlı Devleti'ni işgale hazır getirmek istenmiştir)
- Osmanlı Devleti savaşta aldığı esirleri serbest **bırakacak** ama düşmana esir düşen **Osmanlı** askerleri teslim edilmeyecek. (Uluslararası ilişkilerde eşitlik (mütekabiliyet) ilkesi göz ardı edilmiştir).
- **Toros Tünelleri** İtilaf (Anlaşma) Devletleri'nin denetimine **bırakılacak**. (Osmanlı Devleti'nin İç Anadolu ve Akdeniz bağlantısı kesilmek istenmiştir)
- **-Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 7.MADDESİ ÇOK ÖNEMLİ BİR MADDE-** İtilaf (Anlaşma) Devletleri güvenliklerini tehlikeye düşürecek bir durum ortaya çıkarsa buraları işgal edebilecektir. (İşgallere hukuki bir zemin hazırlamak ve işgalleri hızlandırmak istenmiştir)

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

- -Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 24.MADDESİ ÇOK ÖNEMLİ BİR MADDE- Vilayet-i Sitte'de (Sivas, Erzurum, Bitlis, Van, Diyarbakir ve Elazığ) karışıklık çıkarsa İtilaf (Anlaşma) Devletleri buraları işgal edebilecek. (İtilaf (Anlaşma) Devletleri Ermenistan'ı kurmayı amaçlamıştır)

Not 10: Mondros Ateşkes Antlaşması'nın en tehlikeli maddeleri 7. ve 24. maddeleridir.

- Kömür, akaryakıt ve benzer kaynaklarda, Osmanlı ihtiyaçları karşılandıktan sonra **İtilaf (Anlaşma) Devletleri**'ne satın alma kolaylığı tanınacak. (İtilaf (Anlaşma) Devletleri savaş ve işgal masraflarını karşılamak istemiştir)

Mondros Ateşkes Antlaşması'yla;

- İtilaf (Anlaşma) Devletleri gizli antlaşmaları uygulama fırsatı bulmuştur.
- Osmanlı Devleti işgale açık hale gelmiştir.
- Osmanlı Devleti'nin egemenlik hakları zedelenmiştir.

Mondros Ateşkes Antlaşması'na Tepkiler:

Osmanlı Devleti'nin Tepkisi:

- Ateşkes, dört yıl süren savaşı bitirdiği için İstanbul Hükümeti tarafından olumlu karşılanmıştır.
- Mondros'tan sonra Osmanlı Devleti'nde karışıklıklar nedeniyle sırasıyla Ahmed İzzet Paşa ve Tevfik Paşa Hükümetleri istifa etmiştir.
- İngiliz politikalarını destekleyen **Damat Ferit Paşa Hükümeti** kurulmuştur.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

Mustafa Kemal'in Tepkisi:

- Mondros Ateşkesi imzalandığında Suriye Yıldırım Orduları Komutanı olan Mustafa Kemal ateşkesin, çok ağır şartlar içerdiği ve bağımsızlıkla bağdaşmayan bir antlaşma olduğu konusunda İstanbul Hükümeti'ni uyararak ateşkese tepki göstermiştir.

Mondros Ateşkes Antlaşması İmza Edildikten Sonra İtilaf (Anlaşma) Devletleri'nin İşgal Ettiği Yerler:

İngiltere	Fransa	İtalya	Yunanistan
Musul	Hatay	Antalya	İzmir
Çanakkale	Mersin	Alanya	Doğu Trakya
Samsun	Adana	Marmaris	-
Batum	Urfa	Kuşadası	-
Antep	Maraş	-	-
Cerablus	Zonguldak	-	-
-	Afyon	-	-

Not 11: Osmanlı Devleti'nde ilk işgal edilen yer İngiltere tarafından Musul'dur. İşgallere karşı ilk direniş Hatay Dört Yol'da Fransızlara karşı yapılmıştır.

Halkın Mondros Ateşkesine Ve İşgallere Karşı Tepkileri:

- Direniş cemiyetleri kurmak, halkın işgallere karşı gösterdiği ilk tepkidir.
- İşgalleri mitinglerle protesto etmek.
- Kuvayı Milliye (silahlı direniş) örgütünü kurmak.

1.Ünite Sonu.

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya

1.Ünite - XX. (20.) Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti Ve Dünya